

Op de koffie bij de familie Rubens

Tentoonstelling in Rubenshuis pakt uit met verrassend werk van de Vlaamse meesterschilder

- ▶ Familieportretten voor het eerst (en laatst) weer samen thuis
- ▶ Portretten van toen zijn foto's van vandaag
- ▶ Pas ontdekt werk is voer voor wetenschap. Is het een Rubens?

Ilse VAN HALST

Voor het eerst is een vijftigtal familieportretten van de hand van Peter Paul Rubens (1577-1640) weer samen in het Rubenshuis in Antwerpen, waar de Vlaamse barokschilder ze penseelde in zijn atelier op de benedenverdieping van zijn *palazzo* aan de Meir. Die schilderijen sierden vervolgens de wanden van de woonkamers ten huize Rubens zoals foto's van dierbaren dat de dag van vandaag met menige commode doen.

Mogelijk is het de laatste keer dat die meesterwerken samen te zien zijn, want Rubens schilderde vaak op houten panelen die hij aan elkaar lijmde en die

met het verstrijken van de jaren bijzonder kwetsbaar blijken. Zo ontbreekt het vierde zelfportret, dat uit het Uffizi in Firenze, want te fragiel om te reizen.

Rubens privé, het thema van de tentoonstelling, is een uitzonderlijke invalshoek, want Rubens is geen portretschilder. Al was hij er verbluffend goed in, hij portretteerde niet om den brode. Hij schilderde zijn familie om niet te vergeten. Dat merk je aan de portretten. Ze ademen genegenheid.

Interessant is de combinatie met werk van andere schilders, leerlingen uit Rubens' atelier zoals Philippe Fruytiers of Antoon Van Dyck. Diens portret van Isabella Brandt, Rubens' eerste echtgenote, is een heus statieportret met een plumeau van struisvogelveren om de rijkdom van de familie te etaleren en een rood baldakijn, afgekeken van Venetiaanse statieportretten.

Daarmee vergeleken is Rubens' Isabella veel informeler. Door de twinkende ogen, de blosjes op de wangen, het ietwat warrige haar en de guitige glimlach lijkt het alsof je haar betrapt in een intiem gesprek. Peter Paul en Isa-

bella voelden zich merkbaar op hun gemak bij elkaar.

Dé verrassing waarmee het Rubenshuis uitpakt, is een tweede schilderij van Clara, dochter van Rubens en Isabella. Alom bekend is Clara's lieflijke hoofd op vijfjarige leeftijd. Net voor ze stierf op twaalfjarige leeftijd, of mogelijk zelfs postuum, zou haar vader haar dus een tweede keer hebben geschilderd.

Rubens' familieportretten ademen genegenheid. Hij borstelde ze uit liefde

De meningen zijn echter verdeeld. Is dit een echte Rubens of niet? In 2013 besloot het Metropolitan Museum in New York na wetenschappelijke datering van het hout dat het portret van een jong meisje niet van de hand van de meester is, maar van een navolger. Het werd verkocht en belandde in een privéverzameling. Voor deze tentoonstelling speurde het Rubenshuis het na, liet het restaureren en opnieuw onderzoeken. En wat blijkt? Het zou wel degelijk dateren uit het

Huiselijk tafereel. Helena Fourment, Rubens' tweede echtgenote, wiegt zoonje Frans op haar schoot. Haar dochtertje kijkt toe. © RMN-Grand Palais (Musée du Louvre)/Hervé Lewandowski

begin van de zeventiende eeuw. Bovendien zijn de techniek en de penseelstreken onmiskenbaar van Rubens, stellen kenners. Oordeelt u zelf?

Rubens privé, tot en met 28 juni in het Rubenshuis in Antwerpen (Wapper 9-11), van dinsdag tot en met zondag, van 10 tot 17 uur. Info op www.rubenshuis.be.

Advertentie

UW TESTAMENT EEN PUZZEL? ONS BOEKJE HELPT U

Het Rode Kruis merkt dat veel mensen niet weten wanneer een testament voordeel biedt, of het moeilijk vinden om een testament te maken. Daarom hebben we een handig boekje samengesteld en organiseren we gratis infonamiddagen. U zult merken dat het niet ingewikkeld hoeft te zijn.

Nadenken over uw testament, niemand kijkt ernaar uit. Toch geeft het idee dat alles goed geregeld is, veel rust en zekerheid. Zowel voor u als voor uw naasten.

Kom naar een gratis infonamiddag 'Hoe besparen op successierechten?' Alle info op www.rodekruis.be.

Ja, stuur mij de **GRATIS GIDS**
'Uw testament goed geregeld in 5 stappen!'

dhr mevr

voornaam: _____

naam: _____

straat: _____

nr: _____ bus: _____ postcode: _____

gemeente: _____

telefoon: _____

geboortedatum: _____

e-mail*: _____

*Ik wil graag via e-mail informatie van het Rode Kruis ontvangen, waaronder de laatste info over en wijzigingen rond legaten, schenkingen en het opstellen van een testament.

Stuur de ingevulde bon terug naar: Rode Kruis-Vlaanderen, DA 852-570-7, 2800 Mechelen. Een postzegel is niet nodig. Of mail naar legaten@rodekruis.be of bel 015 443 443. Vermeld uw aanvraagcode: **GRATIS GIDS-23**.

U ontvangt hem in uw brievenbus.